

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
سبقت عالی

شماره: ۹۸/۲۱۵۶۸۴

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۶/۳۰

موضوع: ندارد

پست:

تاریخ:

سال
تولید

– جناب آقای مهدیان، مدیر عامل محترم بانک توسعه تعاون؛

– جناب آقای صالح آبادی، مدیر عامل محترم بانک توسعه صادرات ایران؛

– جناب آقای چقازردی، مدیر عامل محترم بانک سپه؛

– جناب آقای مهری، مدیر عامل محترم بانک صنعت و معدن؛

– جناب آقای خدارحمی، مدیر عامل محترم بانک کشاورزی؛

– جناب آقای رحیمی انارکی، مدیر عامل محترم بانک مسکن؛

– جناب آقای حسین زاده، مدیر عامل محترم بانک ملی ایران؛

– مدیر عامل محترم شرکت دولتی پست بانک؛

– جناب آقای دولت آبادی، مدیر عامل محترم بانک تجارت؛

– جناب آقای سهمانی اصل، مدیر عامل محترم بانک رفاه کارگران؛

– جناب آقای صیدی، مدیر عامل محترم بانک صادرات ایران؛

– جناب آقای بیگدلی، مدیر عامل محترم بانک ملت؛

– جناب آقای رسول اف، مدیر عامل محترم بانک آینده؛

– جناب آقای بلگوری، مدیر عامل محترم بانک اقتصاد نوین؛

– جناب آقای ابراهیمی، مدیر عامل محترم بانک انصار؛

– جناب آقای پورسعید، مدیر عامل محترم بانک ایران زمین؛

– جناب آقای پرویزیان، مدیر عامل محترم بانک پارسیان؛

– جناب آقای قاسمی، مدیر عامل محترم بانک پاسارگاد؛

– جناب آقای عسکrozاده، مدیر عامل محترم بانک حکمت ایرانیان؛

– جناب آقای عقیلی گرمانی، مدیر عامل محترم بانک خاورمیانه؛

– جناب آقای قربانی، مدیر عامل محترم بانک دی؛

– مدیر عامل محترم بانک سامان؛

– مدیر عامل محترم بانک سرمایه؛

– جناب آقای پیشرو، مدیر عامل محترم بانک سینا؛

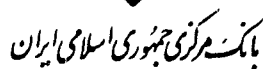
– جناب آقای درخشنده، مدیر عامل محترم بانک شهر؛

– جناب آقای نتاج، مدیر عامل محترم بانک قوامین؛

– جناب آقای تهرانفر، مدیر عامل محترم بانک کارآفرین؛

– جناب آقای خامی، مدیر عامل محترم بانک گردشگری؛

– مدیر عامل محترم بانک مشترک ایران – ونزوئلا؛

نوبت سال و نون

- جناب آقای حسین زاده، مدیر عامل محترم بانک قرض الحسنه رسالت؛
- جناب آقای اکبری، مدیر عامل محترم بانک قرض الحسنه مهر ایران؛
- جناب آقای مطهری مطلق، رئیس محترم هیأت سرپرستی مؤسسه اعتباری توسعه؛
- مدیر عامل محترم مؤسسه اعتباری کوثر مرکزی؛
- جناب آقای جوادى، مدیر عامل محترم مؤسسه اعتباری ملل؛
- جناب آقای نظری، رئیس محترم هیأت سرپرستی مؤسسه اعتباری نور؛
- جناب آقای صادقی، رئیس محترم هیأت سرپرستی مؤسسه اعتباری کاسپین؛

یا سلام؛

احتراماً، همان گونه که مستحضرنند؛ در سال ۱۳۶۱ به استناد اظهار نظر فقهای محترم شورای نگهبان طی نامه شماره ۷۷۴۲ مورخ ۱۳۶۱/۱۲/۱۱ مبنی بر عدم مغایرت دریافت وجه التزام تأخیر تأدیه دین با موازین شرعی، موضوع أخذ وجه التزام تأخیر تأدیه دین از بدهکاران بانکی، در چهارصد و هفتاد و نهمین جلسه شورای محترم پول و اعتبار به تصویب رسید و جهت اجراء طی بخشنامه شماره نب/۱۴۰۰ مورخ ۱۳۶۹/۴/۲۶ به شبکه بانکی کشور ابلاغ شد. به استناد بخشنامه مذکور، بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی زمانی مجاز به أخذ وجه التزام تأخیر تأدیه دین از مشتریان می باشند که در قرارداد منعقد فی مابین بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی و مشتری، أخذ وجه التزام تأخیر تأدیه دین به صورت شرط ضمن عقد ذکر و نرخ آن به طور صریح و دقیق مشخص و به امضای طرفین رسیده باشد. لذا أخذ وجه التزام تأخیر تأدیه دین به عنوان یک عامل بازدارنده برای جلوگیری از رشد مطالبات غیرجاری، از همان آغاز اجرای قانون عملیات بانکی بدون ربا در کشور مبتنی بر تأییدیه مراجع ذی صلاح، پذیرفته شده و منوط به قید آن در مفاد قرارداد در زمان اعطای تسهیلات و یا ایجاد تعهدات، قابلیت اجرا داشته است. بر این اساس، تسهیلات گیرنده ای که در بازپرداخت تسهیلات و تعهدات خود کوتاهی نماید، ملزم به پرداخت وجه التزام تأخیر تأدیه دین متناسب با مدت زمان سپری شده از تاریخ سررسید قسط/اقساط و البته به شرط قید در مفاد قرارداد مربوطه می باشد.

در ادامه، نظر به طرح ابهاماتی درخصوص عبارت «اصل مانده بدهی» مندرج در متن قراردادهای تسهیلات اعطایی در قالب عقود مشارکتی و غیرمشارکتی از سوی بانکها، تسهیلات گیرندگان و برخی از نهادهای ذی ربط مجدداً مراتب استفسار شد که ماحصل آن طی بخشنامه شماره م/۸۶ مورخ ۱۳۸۶/۱/۱۵ جهت اجراء به شبکه بانکی ابلاغ گردید.

براساس بخشنامه مذکور، مبنای اخذ وجه التزام تأخیر تأدیه دین در عقود مبادله‌ای، مبلغ هر قسط بوده و در صورت عدم ایفای تعهد مشتری، کل اقساط آتی به دین حال تبدیل شده و مبنای محاسبه وجه التزام تأخیر تأدیه دین خواهد بود. درخصوص عقود مشارکتی نیز وجه التزام تأخیر تأدیه دین نسبت به مبلغ تسهیلات و فواید مترتب بر آن قابل محاسبه می‌باشد.

با این وجود، همچنان وجه التزام تأخیر تأدیه دین محل مباحثه و بعضاً اختلاف نظر بوده است. به عنوان نمونه طی سنوات اخیر، این مهم از حیث مبنای محاسباتی وجه التزام تأخیر تأدیه دین از مقطع تسلیم تقاضانامه اسناد رهنی توسط

بانک تا زمان اجرای آن در فرآیند وصول مطالبات بانکها از مجرای صدور اجرائیه، محل اختلاف فی مابین بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی با دفاتر اجرای ثبت اسناد و املاک کشور و متعاقباً مکاتبات بانکها و بالأخص کانون بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی خصوصی با بانک مرکزی بوده است. بدین ترتیب که مبنای محاسبه وجه التزام تأخیر تأدیه دین در ادارات ثبت اسناد و املاک کشور در بازه زمانی مذکور (از مقطع تسلیم تقاضانامه صدور اجرائیه تا زمان اجرای آن) صرفاً ناظر بر اصل مبلغ تسهیلات اعطایی بوده و سود متعلقه/فواید مترتبه تسهیلات اعطایی در محاسبات لحاظ نمی شود. به عبارت دیگر، تفسیر ادارات ثبت اسناد و املاک کشور از عبارت تسویه اصل مانده بدهی در مصوبه شورای محترم پول و اعتبار، صرفاً مرتبط با اصل تسهیلات اعطایی بانکها و مؤسسات اعتباری غیربانکی می باشد.

لذا نظر به اهمیت موضوع، مجدداً چگونگی و کیفیت مطالبه و اخذ وجه التزام تأخیر تأدیه دین و همچنین مبنای محاسباتی آن در یازدهمین و دوازدهمین جلسات مورخ ۱۳۹۸/۳/۲۹ و ۱۳۹۸/۴/۱۲ شورای فقهی بانک مرکزی مطرح و به شرح ذیل اتخاذ تصمیم شد:

«مقررہ ابلاغی بانک مرکزی به شبکه بانکی کشور موضوع بخشنامه شماره م/۸۶ مورخ ۱۳۸۶/۱/۱۵ درخصوص نحوه و مبنای محاسبه وجه التزام تأخیر تأدیه دین در تسهیلات مشارکتی (مشمول بر اصل و فواید مترتبه) و تسهیلات غیرمشارکتی (مشمول بر اقساط سررسیدشده پرداخت نشده و اقساط آتی سررسیدنشده که به دین حال تبدیل شده است) مورد تأیید شورای فقهی بانک مرکزی می باشد.»

در خاتمه خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ شده و بر حسن اجرای آن، نظارت دقیق به عمل آید. ۴۳۷۶۶۶۳/۶

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غنی آبادی محمد خدایاری

۳۸۱۶

۳۳۱۵-۰۳

رونوشت:

جامعه حسابداران رسمی ایران، جناب آقای علوی، دبیر محترم جامعه حسابداران رسمی ایران، جهت استحضار.